

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:

DATO: / DATE:

2019/1702 2 WES

16. september 2019

Høringsuttalelse - forslag til spesialistgodkjenning for sykepleiere med master i avansert klinisk allmennsykepleie

Statens helsetilsyn viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev datert 3. juli 2019 med forslag til forskrift om spesialistgodkjenning for sykepleiere med graden master i avansert klinisk allmennsykepleie. Høringsfrist er 1. oktober 2019.

Kunnskapsdepartementet har tidligere hatt forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie på høring. Statens helsetilsyn avga svar 17. juni 2019.

Statens helsetilsyn er positive til det foreliggende forslaget om innføring av «offentlig spesialistgodkjenning for sykepleiere med graden master i avansert klinisk allmennsykepleie». Tilsynserfaringer både fra tilsynssaker og planlagt/forebyggende tilsyn viser at det til tider er mangelfull kompetanse i helse- og omsorgstjenestene kommunene.

Kommunene har fått ansvar for brukere og pasienter med mer komplekse, sammensatte og avanserte problemstillinger enn tidligere. Kommunene vil få betydelige utfordringer i årene som kommer når det gjelder å ha personell med nødvendig kompetanse til å yte faglig gode og trygge tjenester til innbyggerne. Det er nødvendig å sette i verk tiltak som gir sykepleiere og annet helsepersonell økt kompetanse til å møte disse utfordringene. Sykepleiere som gjennomfører masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie vil ha både bredde- og dybdekompetanse som det er behov for i kommunene. Det vil øke kvaliteten på sykepleiertjenestene og bidra til bedre pasientsikkerhet. Statens helsetilsyn ønsker, på bakgrunn av erfaring fra tilsynssaker på området, å poengtere hvor utfordrende klinisk arbeid til tider kan være i primærhelsetjenesten med et overveiende antall uselekterte pasient- og brukergrupper. Slike forhold krever en høy kompetanse, erfaring og årvåkenhet hos helsepersonellet.

En spesialistgodkjenning vil ikke i seg selv gi en ytterligere kompetanseheving, men det kan ha en positiv effekt ved å gi masterutdanningen i avansert klinisk allmennsykepleie økt status og bidra til rekrutteringen til studiet.

Frem til nå har spesialistgodkjenning vært forbeholdt leger og tannleger. At helse- og omsorgsdepartementet nå forslår å ta i bruk dette virkemiddelet også for sykepleiere er en endring Statens helsetilsyn støtter. Helse- og omsorgsdepartementet bruker formuleringer som at masterutdanningen for sykepleiere «skal være analog til legenes spesialisering i allmennmedisin». Det kan det gi inntrykk av at de to spesialiseringene er mer lik og sammenlignbar enn de i praksis vil være. Utdanningsløpet og kravene som stilles for å få spesialistgodkjenning for leger med spesialisering i allmennmedisin og for sykepleiere med spesialisering i avansert klinisk allmennsykepleie er svært ulike. Det vil være klare forskjeller i kunnskap og kompetanse, og dermed hvilke oppgaver henholdsvis leger og sykepleiere kan ha ansvar for. Statens helsetilsyn vil bemerke at kravene til forsvarlighet i helsepersonelloven § 4 fortsatt må sette rammer for hvilke oppgaver det enkelte helsepersonell kan utføre. Leger og sykepleiere må, innenfor sine respektive kompetanse- og ansvarsområder, samarbeide for å gi faglig forsvarlige tjenester tilpasset den enkelte pasient/bruker.

Statens helsetilsyn er enig i at standardisering av utdanninger er viktig for å øke kompetanse hos tjenesteytere og øke pasientsikkerheten. I høringsnotatet skriver Helse- og omsorgsdepartementet at det «vil kun være sykepleiere med graden master i avansert klinisk allmennsykepleie som får offentlig spesialistgodkjenning». Det begrunnes med at den nye masterutdanningen vil være så viktig for tjenestetilbudet i kommunale helse- og omsorgstjenester. Når virkemiddelet med spesialistgodkjenning er tatt i bruk for sykepleiere i kommunal helsetjeneste, mener vi at Helse- og omsorgsdepartementet bør evaluere dette og vurdere å benytte det for andre masterutdanninger. Standardisering av masterutdanninger ved å forskriftsfeste innholdet og å gi mulighet for spesialistgodkjenning, vil være gode bidrag til å øke kompetanse og kvalitet i flere områder av helsetjenesten. Vi ser imidlertid behov for at det i slike tilfeller reises behov for en tydelig avgrensning av ansvar, oppgaver og forventninger ovenfor samarbeidende helsepersonell.

Med hilsen

Heidi Merete Rudi e.f.
ass. direktør

Wenche Skjær
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift

Saksbehandler: Wenche Skjær, tlf. 21 52 99 97